

Dažādos laikos tramvajs kalpojis dažādiem mērķiem. Brīdī, kad Nils Ušakovs nolēma tramvaja sliedes likt pāri mana vecvectēva pīšļiem, manā dzimtā sarunās atgriezās vēstures tēma. Mans vectēvs bija Rīgas 1. slimnīcas vadītājs sākot no 1939. gada līdz 1953. gadam, tiesa, katra vara viņu noņēma, tad lika atpakaļ, bet amats saucās kā nu kuro reizi. Četrdesmitajos gados viņš ievilka 1. slimnīcā tramvaja līniju kā atzaru no Miera ielas, jo nebija ne mašīnu, ne zirgu. Tramvajs galvenokārt bija tehniskais transporta līdzeklis, kas ļāva slimnīcai pievest pārtiku, instrumentus, visādas ikdienā nepieciešamas lietas, bet aizvest– atkritumus un ...līķus uz kapiem. Kara gados slimnīca strādāja galvenokārt kā hospitālis, kurā gan atguva veselību, gan to neatguva un mira karā ievainotie. Kā zināms, kara gados mirstība no infekcijas un neinfekcijas slimībām arī ir lielāka nekā attīstības gados.

Ieskatoties Rīgas vēsturē, mēs varam redzēt, cik dažādas tramvaja līnijas Rīgas ielās virzījušās. Cik tad vēl sen, kad tramvajs gāja pa Marijas ielu, Stabu ielu un Avotu ielu, zem kuras asfalta vēl joprojām ir sliedes. Mežaparka tramvajs gāja tikai līdz Brasas stacijai, braucēji draudzīgā pulciņā šķērsoja sliedes, kāpa citā tramvajā un brauca tālāk. Nemaz nerunājot par to, ka tramvaja sliedes atradušās Brīvības bulvāra abās pusēs. Kopš 1882. gada pa Rīgu kursē zirgu tramvaji, bet kopš 1901. gada– elektriskie tramvaji, un kopš tiem senajiem laikiem Rīgas kungi tramvaja līnijas gan plānojuši un būvējuši, gan jaukuši un nolīdzinājuši. Parasti šīs aktivitātes ir pavadījuši lielāki vai mazāki protesti un atbalsta mītiņi. Tiesa, atbalsta mītiņi vairāk raksturīgi padomju gadiem, kad strādnieku kolektīvi iniciēja jebkuras izmaiņas, bet citi darba kolektīvi atbalstīja viedos lēmumus. Mūsdienu Rīgas vadītāji nekādi nevar sagaidīt atbalstu no „darba kolektīviem”, bet vajadzētu– nu vismaz no „Rīgas Satiksmes”.

Šobrīd diskusijas atgādina vēsturiskus notikumus– vieni ir „par”, otri– „pret”. Nedzird viedokli– paraudzīsimies uz Rīgas karti, atradīsim optimālu risinājumu. Manuprāt, galvenais jautājums būtu šāds: kā iespējami racionāli apgūtu ESF naudu, bet nenodoties vandālismam un naudas dzīrēm kapličās.

Lai sasniegtu vēlamo mērķi– savienotu 6., 11. un 5. tramvaju līnijas optimālākā versija būtu tramvaju izbūvēt pa Gustava Zemgala gatvi no VEF kultūras nama līdz Sarkandaugavai. Kādu laiku savienojums Sarkandaugavā būtu tikpat veiksmīgs kā savulaik pie Brasas stacijas– pasažieri būtu spiesti sliedes šķērsot kājām, bet nedomāju, ka mūsdienās nav iespējams uzbūvēt vilciena un tramvaja sliežu šķērsojumu.

Tomēr šis maršruts nesasniedz Rīgas Domes amatpersonu sapni– smalks moderns tramvajs gar arēnu „Rīga”, gar DN banku vai Rietumu banku, gar Modernās mākslas muzeju, caur

bagātu ļaužu daudzstāvu ēku plašajiem pagalmiem, bet to visu kopumā dēvēt par degradēto teritoriju apgūšanu. Te nu jāsaprot, ka Rīgas kungu plānotā tramvaja līnija arī šos mērķus lāga nerasniedz, jo netver tādus Rīgas attīstības punktus kā Dunties/Upes/Valdemāra/Skanstes ielas krustojumu ar skolām un augstskolām, biroja namiem, netver SWH biroju centru Skanstes ielā un netver šo pašu DN banku. Tātad arī pašu Rīgas kungu interesēs būtu, ja tramvaja līnija Skanstes apbūves rajonos ienāktu nevis pa Senču ielu, bet pa Upes vai pat Laktas ielu. Loģiskākais savienojums ar 6. tramvaja līniju tādā gadījumā būtu pa Klijanu ielu, kas risinātu arī mūžīgo jautājumu par depo pievadceļiem, jo Klijanu iela ļautu tramvajiem no 5. un 11. tramvaju līnijām tieši nonākt depo. Visas atrunas, ka tramvaju nevar palaist zem gaisa tiltiem, ir tukšas—mūsdienās eksistē arī versijas—tramvaja sliedēm izveidot padziļinājumu. Klijanu ielai ir transporta pieredze—pirmā Rīgas trolejbusu līnija (1947. gadā) bija iekārtota tieši pa Klijanu ielu.

Trešais piedāvājums būtu šīs abas idejas apvienot—6. tramvaja līniju apvienot ar 11. līniju pa Gustava Zemgala gatvi, bet 11. līniju ar 5. līniju—pa Upes ielu un Skanstes ielu, bet tālāk pa plānoto maršrutu gar arēnu „Rīga”.

Manuprāt, neizdosies atrunāt Rīgas vadību no tramvaja būves Skanstes rajonā—kāds jau ieplānojis lielāku naudas summu savā kabatā. Ieplānojis tā, ka gandrīz fiziski šo naudu sajūt kā savu. Mērķis—pierādīt, ka ar pārdomātu rīcību var izmainīt plānoto maršrutu, lai tas būtu:

- racionāls;
- nekaitētu pilsētvidei un kultūrvēsturei;
- atbilstu nākotnes pilsētas tēlam.